

САНА ОЛОХ

Х а й а т
1931 снл алтынны
ыйтан тахсар

ССКП ЧУРАПЧЫТААБЫ РАЙКОМУН УОННА ҮЛЭНИТТЭР
ДЕПУТАТТАРЫН ОРОЙУОННААБЫ СОВЕТЫН ОРГАНА

№9 (4743)

1976 снл. Тохсунньу 20 күнү
ОПТУОРУНЬУН

Сыаната
2 харчы

ССКП обкомун пленумун туһунан информационнай иһитиннэри

1976 снл тохсунньу 14 күнүгэр Саха уобаластаагы ХХХ партийнай конференцияда быыбардаммыт ССКП уобаластаагы комитетын пленума буолла.

Пленум төрөөбүт дойдубут устун.

Пленум ССКП обкомун бастагы секретарынан таб. Г. И. Чирлевы, ССКП обкомун иккис секретарынан таб. А. Ф. Галлины биһир сивканан талла, ССКП обкомун секретардарынан тт. В. И. Басанец, И. А. Матвеев, Ю. Н. Прокопьев талылынылар.

ССКП обкомун бөрүтүн чилиэннэринэн тт. В. И. Басанец, А. Ф. Галкин, Т. Г. Десятинин, И. А. Ирлицин, С. Н. Маркин, И. А. Матвеев, А. Я. Овчинникова, И. И. Петров, Ю. Н. Прокопьев, М. С. Сергеев, В. П. Стручков, Н. В. Суханов, А. А. Тонгосов, Н. В. Черский, Г. И. Чирлев талылынылар.

ССКП обкомун бөрүтүн чилиэннэр кандидаттарынан тт. Н. С. Николаев, Н. С. Охлопов, С. К. Томская, О. Д. Якимов талылынылар.

Пленум ССКП обкомун отделларын сэбиэдисайдарынан бисэргэттэ: партийнай-төрийэр үлэс — Н. С. Николаев, пропаганда уонна агитацияда — А. А. Попов, наукада уонна үөрөх

заведениеларыгар — В. И. Федоров, культурада — В. Н. Стопанов, промышленноска — Ю. П. Терентьев, чапчык, аһылык промышленноскалар уонна эргэлтэ — В. Ф. Самарники, тутууга — Н. Л. Пирогову, транспортка уонна сибээскэ — А. М. Зобини, тыа хаһааймстыбатыгар — П. Н. Сидоров, административнай органныгар — И. П. Шадрин, уопсай отделга — М. И. Варламованы, финансовай-хаһаймстыбанынай отделга — Н. Х. Дьяконовы. ССКП обкомун иһинээри партийнай комиссия председателинэн В. Г. Лыгзев бисэргэтилиннэ. «Кыым» хаһыат редакторынан С. Н. Томский, «Социалистическая Якутия» хаһыат редакторынан О. Д. Якимов бисэргэтилиннэлэр.

ССКП обкомун пленумун үлэтигэр ССКП КК Партийнай-төрийэр үлэс отделин инструктора таб. М. Ф. Гайман кыттааны ылаа.

1976 снл тохсунньу 14 күнүгэр Саха уобаластаагы ХХХ партийнай конференцияда быыбардаммыт уобаластаагы партийнай төрийэр ревизионнай комиссиятын муннада буолла. Ревизионнай комиссия председателинэн И. Н. Алексеев талылына.

Төрөөбүт дойдубут устун

ТЮМЕНЬ. Маннаагы нефтиниктар соруудагы тас оттууна 100 тыһ. тонна «хара көмүһү» хостотулар. Киһилэр дойдуга хайымы-үйө 7 мөд. тонна уматыгы, былырын баччатаар балтараа молуһунун ордуу, биһирдэр. Нефтиниктар ССКП XXV съезин быһааны талынан өссө 200 тыһ. тонна оттуу хостон көрсөргө быһаарыннылар.

МАРЫ (Туркменская ССР). Республика соруу оттугэр Мургаб өрүскэ саамай улахан Сары-Язникский водохранилищени тутуу сараланиа. Киһи 150-ча километр сиргэ мэлэһиннэргэ. Сааскы халааи көһигэр искусствениай муора 1,2 миллард кубометр. — Мургаб өрүскэ баар бары атын водохранилищелар мэлэллэриннээрдэ устан ордуу төгүл элбэх, үүнү ылааба.

ХАРЬКОВ. Оройуон киһинигэр Красноградска коммунальнай халаччыйы бөдөм комбината үлэс киһи. Квалификацилаах специалисттар дьизэлэри уонна көмө тутуулары өрөмүөннээһини бэйэлэрингэр ылаһылар. Киһилэр водопроводной сети эмиэ өрөмүөннүүлэр атын. даһаны өгөлөрү өгөрөдлөр.

ЛЕНИНГРАД. Киһипроектордарга синхронизатордары холбоо. тоххо, таптааи дьарактивнааччылар устубуу фильмнэ «сригара» барыахтара. Итинник прибордары сорийнайдык өгөрөн таһаарыныа «Светлана» холбоука баһылаатылар. Киһилэр көмөлөрүнэн фильму устар көһи саһаны эмиэ устар буолуохтара.

ССТА корреспондентара.

Сорсуннаах сонордьут

Нырыа буолбут аар тайба кырдаллардаах тумустарын, уһун, синниһтэс үрүбэлэрин, олох быыстарыгар манан хаарынан бүрүллэн сытар алаастарын быһыта түһүтэлээн кырынаас, тиниг суолун экирэтэн, куобамы сонордоһон кытта кырдыбыт идэтинэн — кылааннаах күндү түүлээри булаан — уонунан сылларга сыраллаһан кэллэ Михаил Михайлович Адамов.

Тохсус пятилетка түмүктээһиннээх сылыгар уһун систэр хаардарын көстө, эһин араас куоллар халык муустарын тэһитэ үүттээтэ. Ол эрээ, иһа-

на-сырыыта бөчүм төлөбүрдөөх буолла: Чамыр сорсуннаах сонордьута укнут тууларыттан 85 андаатары өрөстө, кыраһа хаарга нымырайа ыстаһаллар 15 кырындааһы тоһуурга бырахпыт хапкааннарыттан ылаа, солондо курдук күндү түүлээх биһиниттэн эмиэ булаата. Итинтэн да атыны себегуонкалаабыта барыта 461 солк суумалаахха турда.

Эрилик Эристини натыйан солхоз кадровой булчута М. М. Адамов хаан-уруу партиабыт учараттаах съезһа аһыллар күнүгэр дьэри саһа пятилетка үүммүт сылын I кварталлаабы соруудаһын толорор былааннаах.

Е. АДАМОВ.

Звенонаи көрөллөр

Эрилик Эристини аатынан совхозка маһык элбэх үлэһиттээх звено уруу төрийлэ иһигэ. Ыйыл Хайахсыт отделиннэгитер Катиг Куол ферматыгар 9 сүөсүһүттээх биһир коллектив баар буолла. Бу 370 бороону иһигэр эдэр сүөсүһүттэри П. Ф. Петров салаһан үлэһитэр, аһа таһаарыс, наставник быһылытынан киһилэр элбэххэ үөрөтөр.

Иччат сүөһүгү буобөйдөвчилэр кыстык устата биһирди бороон 90-нуу кг улаатарын, оттон

ССКП учараттаах съезин көрсө 60-нуу кг эбиллини ыларга эбэһээтэлиһтибээхтэр. Киһилэр өрдүк үчүгэй түмүгү ахсыһыһа ситистилэр — сууккатаагы төлөһүүгү ортотунан 540 граммга үһийдэ, хас биһирди бороон ыйга 16,4 кг эбиллиһэ.

Н. ФЕДОРОВ.

Хаачыстыба тупсар

Хостото сельсоветын депутата, коммунистическай үлэ ударнига В. Д. Илларионова маһтардаах Дирингээри арым сыада этүүү оройуоннаагы комбинатын систематыгар бастык үлэһэтиһэн биллэр.

Куоталаһы кыайымалаага коллектив наловой бородуукуһуһаны өтөрүү тохсус пятилеткатаагы былаанын иккэ ыйынан урутааи суран 122 бырыһыан толорбута. Ити сылларга сыах барыта 151

тонна арымны, 440 тонна үүттөн өһөһулар аһылык бородуукуһуһаларын биһирдэ. Бородуукуһуһа хаачыстыбата тупсарыллан иһэрин өһөһулулуут арым 88,4 бырыһыана үрдүкү сортаарынан барыта да туоһулуур.

Билигин сыахха капиталнай өрөмүөн бара турар. Ол аата үлэһит устубуһа эһин тупсуо. Оттон коллектив партиа учараттаах съезин чилиһигэр ылыммыт эбэһээтэлиһтибэтин чһээтээһити толорорго саһалым күүһүнэн турунар.

В. ИГНАТЬЕВА.

Өрүүтүн аһараллар

Субуруускай аатынан совхоз Сылганнаагы отделиннэгитер Сыырдаах дьэн сиргэ түөрт буһаһээр күнүстэри-түүннэри үлэһэн кыргыһар тыастара тохсунньу чыһхаан тыһыһытыгар ыраахха дьэри иһиллэр. Манна коммунист П. П. Ефимов салаһар иччат-комсомольскай звенота хоһуһа сирин төрдүттэн тупсаран өгөрө сыллар.

«Сельхозтехника» оройуоннаагы холбоһугун мехотрядын бу звенота онус пятилетка бастагы

сылыгар үктэнэн баран ити сиргэ 40 гектарга дуһаны астарда, талаһын ыраастаата. Механизатордөр схематаагы нуормаларын өрүүтүн аһараллар, хаачыстыбаны онус кыһаһаллар уонна хаануруу партиа XXV съезин өссө үчүгэй ситиһиннээрдөөх көрсөргө көһтөөһүтү куоталаһаллар.

П. МАКАРОВ.

Дуулаба! үлэһит

Ф. Ф. Собакин трактор рулугар олоһубута 17 снл буолу өвүстэ. Киһи билигин Субуруускай аатынан совхоз Соловьентары отделиннэгитер биһир дуулаага механизатора.

Саһыһын сүөһү аһыһыһын бөлөһиһээһинигэ, кыһыһын ол быһаһы фермаларга тьэрдигэ үлэһэн эрдэ турааччы, хоһуу утуһааччы киһи буолар. Оттон туох эһэ наадалаах таһаарыһа бырахтарыһа эбатар ыраах аһаһыһа барар тийһин кэллэриһэ, Филипп Федотовиһы ытааллар. Трактор модун күүһүн толору туһаныһага кыһаһаһына киһи кыһаһаага дьэн бүк эһаһалэр.

ССКП XXV съезин көрсө төһитиһилиһу отделине механизатордарын социалистическай куоталаһыһаларыгар бастыһар иһин турган Ф. Ф. Собакин үлэс дуулуурга өссө улаатар.

Е. МАССАЕВ.

ПРОФСОЮЗНАЙ АКТИВ ИСТИНИГЭР

Бу дьыл тохсунньу 22 уонна 23 күннэригэр ССКП райкомун муннаһаһыһар саһаһыгар профсоюзтар райкомнарын, рабэчкомнарын уонна месткомнарын председателиһэри семинара ытаһылар. Комитеттар председателиһэр тохсунньу 22 күнүгэр сарсыарда 10 чыһаһа муһталлар.

КРАСНОУДСКАЯ КЫГААН. Гражданскай авиациһы тыа хаһааймстыбатыгар уонна аһаһаах сһалга туһаныһы Рүтүн Союзтаагы научнай-иссидиһигэр институтун полигонутар М-15 дьэни тыа хаһааймстыбанынай самолёт государственнай бөһбөһиһэни бара сылдьар. Бу массыһа Советскай Союз уонна бырадаттыы Польша авиаспециалистара ЭХКС чилиһилэрэ государстааһар экономическай интеграцияларын комплекснай программатыгар сөн түбөһиннэһэн айыһыһааһаһын биһигэ үлэһээһиннэри түмүгэр өһөһулуһа.

Саһа самолёт бурдук сиригэр, садтарга уонна виноградниктарга минеральнай уобурууулары, гранулаһы уонна убаһас суурадаһыһаһы ыһарга аһаһааһа.

Үөһээ сһимонка (Хаһастан уһа дьэки): летчиктар Марьян Висыневскай (ПНР) уонна Игорь Коротич (ССРС) бөһуобалаһыһаһы нөһиһгэр.

Аһаһаа: М-15 самолёт гранулаһаһыһы уобуруууу ылар. Е. ШУЛЕПОВ фотота. ССТА фотоһроһинната.

ССКП КН БЫРАЙЫАГЫН ДЬҮҮЛЛЭХЭБИТ

СҮӨНҮ ХОННА КӨТӨР БОРОДУУКСУНАНЬ БИЭРИЛЭЭРИН ҮРДЭТИНГЭ, АХСАННАРЫН ЗЛЭЭТИНГЭ, АЙМЛЫГ БОДУУСТЭЭХТИГ ТУБАНЫГА, СҮӨНҮНҮ КӨРҮҮНҮ-ХАРАЙНЫ ХОННА АТАТЫГ УСУЛУОБУЙЛАДАРЫН ЗАНА ТУПСАРЫГА, ОЛЕМЕНХОЙ ҮЛЭНИ ТУПСАРЫГА, ҮЛЭНИ МЕХАНИЗАЦИЙЛААНЫГА УОННА ПРОГРЕССИВНАЙ ТЕХНОЛОГИЯНЫ ОЛОХТООБУНГА ТИРЭВІРЭН ЭТИ, ҮҮТҮ, СЫМЫТЫ, ТҮҮВҮ ХОННА БОРОДУУКСУНА АТЫН КӨРҮҮГНЭГН ОГОРОН ТАБААРЫНЫН САЛСЫН ЗЛЭЭТИНИН ХААЧЫЛАГА.

ССКП КК Бирдіндиги.

Сүөһү көннүүнэн өлүүтүн
таһаарымыахха

[illegible]

Санга шигшмэгтэй, туох хай-
лыг нанинз, искусствонийг энэ-
мэдээшн бытанийн халбангаа-
баага олоххо киллэрин сорууга
турвохтоах. Икшвннэ, мнах

Материальной база быраап

Виллги партиябыт Кини Комитета онус пятилеткада дойду нуруотун хабарымыстыбатын сайынарары сурун туһааймыларын туһуунан ССКП XXV съездинер Быраймагар нуруот доруобуйатын харытабыктыгар, нэбиллээнньэда эмчэн кенөлөйүүнү туһсарымыга улахан болдомто ууруллар. Бу ким хайа пииннэ билиэхэ, эмп үлөһиттэрпэр, быһаччы сыйлалыах.

Мин сандаабар, норуот доруобуйатын харыстааһына төрүт боомуруоһунан эми учреждениеларын материалнай, техникескэй базаларын тохтоло суох бөбүргөтүү, онон эмиһтэр үлэһинилэрингэр, ыалдыааччылар эитэниилэрингэр бары наадалаах усулуобуйалары тэрийһи буолар. Бу боомуруоһу ылайан быһаарбааһа эрэ доруобуя харыстаабытын учреждениеларын үлэһэрин саҥа соруутарга сол түбөһүннэрэн ыларыта тутуу элбэх ыраактардаах буолуоҕа дэбигис өйдөнөр. Ол иһин ордук тыа сиринэһи эмп учреждениеларыгар бу дыалааҕа олохтоох обьектсенийн тэрийтэлэр, туһааннаах сохостотар көмөлөрө хайаан да наада.

юманды ахсаанга тиген, 25 биры-
бынан тиген итарага сууга тиге-
нэ буулуштах. Очого түргэнник
ишахтары ээрсүтүхүштүн, ма-
рымлаах ишахтары эиэхүштүн
сон. Ити курдук, бийик Муугдай
юмна Хайлаар, отдалышлары
ишахтары тигеишээринан сол-
буян брүчүлүштөх ишахтары
түргэнник эер буоллар улахан
харым олоһуудуо ита.

Оройуонига наһын бһэс эмтга 5072 ынах сүөһү көмһүмэи эмтэ. Олбүт сүөһү 41,5 бадыһынаа улахан сүөһү. Бу тэрэһини мөлтөкү охсунта буолар.

Ийра сүүнү олутта кыстан бастагы ийдарыгар тааармалар. Ити кыстанга кыргыңга бөлөн сийлэнтиттэн, хотоннорго өрөмүөн эрдэ бүшпэнтиттэн, көһүү-вэн сийбээстээн эбиг аһалыгы камыгар сийлэнтиттэн, борооннор тонгууларыттан - хагымаларыттан, элибэ аһаабеттарыттан тахсан.

Билигчиг улахан хотоншор
1-2 жүдэн оромжонлээбэкиш.
Отгон саймын, нүүнүүн наар
от үлэтгэр үтүүрүтэрбит ааг-
рон мьстаниа хотоншортуу
оромжонлээбэкиш кирээбит, элбэх
ичоочоки тайлалбит. Улахан
сунатаниа бигэрон, саймын бына
үлэлээр бастайаанайаа састаа-
таах ижондариа тэвчир хотон

лар, фельдшерский-акушерский училищны, оромуонно-институт, кыстыга болоннаахтыгга общественность көмүтүн күүбүрдөр түбүнчө асыптыгга түтүр көнө уураахтар ымыл-бытара тууланнаахтарынан көмүтүр толоруланнаахтыгга көмүтүлөөк. Бу итээс кинигинин учуулаага, хатылам-матта аахтылаа.

Видиган оролцуунаады ба-
лмьданы кэнэтингэ, амтмэч-
чилэргэ усулудууны тулса-
рыга туһуламмыт үлэлэр
мытыла туралар. Чуолан,
Күндүлгөн нөһөрүлүбүт днэ
туутуугун ситэрдэххэ балмьдн
инин отделинмэ далаа кэнэ
этилер. Ошон сага үүмүт
дылга бу объекты үчүгүйдик
тутан, ошонгон үлэрэ шилээр
сөрүк турар.

Кытаанах, Мутудай уонна
Сылан учаастактардаагы ба-
лымчаларын уулан иттигин
иниллринин эмне бу дыйл ки-
ни быһаарар буоллар, үлэ-
хамнаска улахан көмөлөөх
буолуо ээ.

Оскуолада кыриэхтэрин ин-
килэрин саастаах оҕолор үч-
реждениеларын өрөмүөннэ-
рингэ, кэчэтингэ дини ки-
түтүр эмнэ болҕомто күүбүр-
дүллөрө наада буолла. Оҕо

[illegible]

Сүхүүнү нити ошатгах үз-
лэртэрин туһаан настаничке
стоны торийн ситэе суох.
Үгүс ферзаларга нөсөөмөһсэй
күтөөккөн нэбит өлөрбүтүн
байдаларын аэ үлэлтэбит. Бу
өсүүдө асымаккытаттан сайн
тахсыбыт, үдэс буһа-хата, эрд
лэ пид өлөрлөрү үүгүэй на-
станичкыры аһаан үлэлэннэһит
эһиллэртэ. ыһыһы-эрдэннэ
сүбүн бэрбэһилэ. Түмүгүс
сүбүттэн бородуускыһа ыһы-
ға, сүбү турукс улаханым
өүстэрэбит. Итчаты үдэс Үр-
дүн өрдөрүүдэртэ уһуһуға кыр-
дыаһа ыһыһыкыһтар баа
аһаттарын туһаһаһа.

Манаа сибээстээн урукку өт-
түгэр уһундук сүөһүгэ үлээ-
бит быһылгын атын тарнаахха
сүмдүүр дьону олохтоох Совет-
тар быһаччы быһагы өнгөрүүгэ
тоннолоругэр сүбэни-аманы биэ-
риллэрэ, көмөлөһөдлөрө эрий-
лэн.

Итн үүнээ эгилэлбигт көтүү-
дари көппөрүү санга нийтлөхкэ
сүөхүү көртүү-истинни түп-
сарымга, киниттэн бородууку-
ланы илманы албээтиннэригэ,
сүөхү көппүүн олуттун ача-
лыгга улахан сүөхтэлээх буолуо
эргэ.

Б. ТЫТЫГЫНАЕВ,
ветеринарная станция
начальник

сэдтарын, ясыяларын өрөмүөн-
нэрэ сыл айы олус хойута-
гыллар, олуоха эйни үчүгэй
хаачыстыбата суох оҕолуулар
үгэстэннэ. Мун санаабыр, бу
лаҕаы инникитин көннөрүдүн-
нэһинэ сатаных курдук. Озо
үрөккөннөлөрүн сайын эрдэ
үчүгэйдик, пичэллээхтик
өрөмүөннөөһүннэ аналлаах бири-
гээдэлэри төрийн графнк бы-
һымынан үлэлэтэр кэм кэллэ.

М. ЕРМОЛОВА, врач,
оройуоннааы балыына
партийнай тарылтэтин
секретара.

Рабселькордар оскыоалара

Төхсүнбү 16 күнүгэр ССКП райкомун мунньахтыыр саалатыгар икки сыллаах программанан үлэллэр рабочай, сельский корреспонденттар боскулаларын бастаань занятиета буолла.

Рабсалькордар «Советский бачээт Ленинсий принциптерэ уонна традициялара» диэн темаба ССКП райкомун II-с секретара М. Е. ПЕРМЯНОВ, Саха уобаластаабы XXX партийнай конференция түмүктөрүн туһунан ити конференция делегата, «Сельхозтехника» холбоһугун управляющаа А. А. ШАДРИН, хаһыакка матырыйааллары хайдах бэлэниир туһунан «Сага олох» хаһыат редакторун солбуйааччы С. Н. ЧИЧИГИНАРОВ лекцияларын ииттилэр.

Аартыктар дьонун ситиһиилэрэ

Я. И. Лавров армийн
сүлдээр дутаагчид тусам
наах нийгэмд уонна тэднүү-
түүгэ оччотоошү холхоу гар-
агч буолбаанка, оройуонга
инжигниг биллэр, кердөрүү-
лээх сүсүхүт этэ. Кэлин
сүлдэргэ нини тулут сага-
торүсүк күөх сайыны этэнч
нэ туоратар уонна кыйы-
ныны бэйэтэ керөн нэнгү
сайыныгар тыһаас кинир-
борон өнөртоон сохобу-
гар тугатар үгэстэнэ.

Коммунистический үлэ
ударнига Я. И. Лавров бы-
йыл кыһын - Аартык дүз
кэрэ ааттаах фермада эс-
новодтуур. Звено барыта
211 борсону кыстатан ту-
руорар. Манна үлэ режимэ,
айылык рациона зооветери-
нарнай көрдөбүллэргэ то-
лору ээллээтирдин туту-
буллар. Нэрт минньэгэс
көмшөрбө күннэтэ уонна
дэлэйдик оҥоһуллан снэ-
тиллэр. Оттон үрдүк приве-

ли ылыгыг социалистичес-
кай куоталаһыы сүөсүһүт-
тэр икки ардыларыгар олус
көхтөөхтүг тэнатиллэр.

Кыстын үс ыйын түмүгө Кими барытын үөрдөр. Хас бирдин бораан ити нэмгэ ортогунаан 48,1 кг пришеги бээрде. Бу Карл Маркс аатынан сөзхозна да, оро-йуонгна да бастын көрдөрүү буолар.

Бороон сууыктаабы то-
лоһуйуутун үрдүк кэрдинс-

ка тээппит сүсүбүтүзүл
М. И. Новгородова буолар.
Кыш бүөбөйдир 416 б
роонноро хас биридинлэрэ
ортотунан 61,8 кг улаат-
тылар. Манньа төлөбүү-
нү оройуонга быйыл ким
да ыла илик. Оттон С. И.
Гуллев уонна ээновод
Я. И. Мааров ити кэмгэ
интэн турдоруар 50-нуу бо-
рооннорун ахсыыларын
42,2—43,2 кг төлөбүтөн
калдилар.

Ферма коллектива ССКП
Книга Комитета партия XXI
съемигэр Бырайыагыг кыт
та сийлини биллэтэ. Съез
көрсө охсуулаах үлэ да
татыгар туруммут сүөсү
бүтүтөр көрөр борооннору
өссө олгомнун төлөхүтэри
дуулуһан үлэни-хамсы
сыйдыллар.

П. СЕДАЛИЩЕВ

СНИМОККА: звено
Я. И. Лавров ССКП Кин
Комитетын партия XXV
съезинер Бырайыагы кы
та билсе оловор.

Автор фотога

«Правда» прес-бюрога.

